

SÄHKÖ

SÄHKÖASIAA KIIINTEISTÖ- JA RAKENTAMISALALLE

& RAKENTAMINEN

SYKSY 2011

KUVA TUOMAS SAULIALA

HYVÄ SUUNNITTELU MAHDOLLISTAA TOIMIVAN LOPPUTULOKSEN

Sähkötieto ry on julkaissut sähköselostusesimerkkejä jo 35 vuoden ajan.

Lisätietoja uusista, aiempaa kattavammista sähköselostusesimerkeistä löydät osoitteesta www.sahkotieto.fi/st-uutiset.

Uusitut sähköselostusesimerkit mahdollistavat entistä tarkempien sähkösuunnitelmien laadinnan. Yksiselitteiset suunnitelmat ovat kaikkien yhteinen etu.

■ ■ Selkeä ja yksiselitteinen sähköistysuunnitelma mahdollistaa urakkatarjousten luotettavan vertailun, tilaajan tahdon mukaisen toteutuksen ja lopputuloksen kattavan arvioinnin. Hyvin laaditut suunnitelmat helpottavat ja nopeuttavat myös sähköurakoitsijoiden työtä.

Suunnitelmien tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry toivoo, että sähkösuunnitelmissa hyödynnettäisiin aina tarvittaessa tuoreita, kuluneen vuoden aikana uudistettuja sähköselostusesimerkkejä, missä sähkö- ja tietoteknisten järjestelmien asennuksesta annetaan tarkat, määräysten mukaiset ohjeet.

– Myös rakennuttajien ja tilaajien kannattaa vaatia uusien selostusesimerkkien hyödyntämistä, sillä tarkka sähköselostus vähentää tulkintaepäselvyyksiä. Tässä on oma lisätyönsä suunnittelussa, mutta huono ja epätarkka suunnittelu tulee yleensä paljon kalliimmaksi, STUL:n tekninen johtaja *Esa Tiainen* muistuttaa.

Viime vuonna Vuoden sähkösuunnittelijaksi valitun Yhtyneet Insinöörit Oy:n laaturpäällikkö *Juha Kiviniemen* mukaan sähköselostusesimerkkien käyttö helpottaa tarjouslaskentaa sekä töiden valvontaa ja vastaanottoa.

– Yhtenäiset käytännöt selkeyttävät jokaisen toimijan työtä, Kiviniemi sanoo.

[sähköala.fi](http://sahkoala.fi)

Urakoitsija.fi

talotekniikka.eu

Lasku erheellisistä paloilmoituksista

■ Suomessa on yli 16 000 hätäkeskukseen liitettyä automaattista paloilmoitinta. Vaikka paloilmotitimet hälyttivät viime vuonna 750 todellista paloa, tuli hätäkeskuksille keskimäärin 1 850 erheellistä ilmoitusta kuukaudessa.

Pitkäaikaisesta valistustyöstä huolimatta erheellisten paloilmoitusten määrä on laskenut tällä vuosituonnilla vain pari prosenttiyksikköä. Heinäkuussa pelastuslaitoksille tuli oikeus periä maksu hätäkeskukseen liitetyn paloilmotitimen toistuvasta erheellisestä toiminnasta.

www.turva-alanyrittajat.fi/erhe-hanke

Ammattilainen sähkötöihin

■ Mistä löytää osaava ja luotettava sähköurakoitsija? Urakoitsija.fi-hakemistoon on koottu lähes 3 000 Suomessa toimivan sähkö-, tele- ja antennialan yrityksen yhteystiedot ja osaamisalueet.

www.urakoitsija.fi

Sähkötreffeille ammattilaisten kanssa

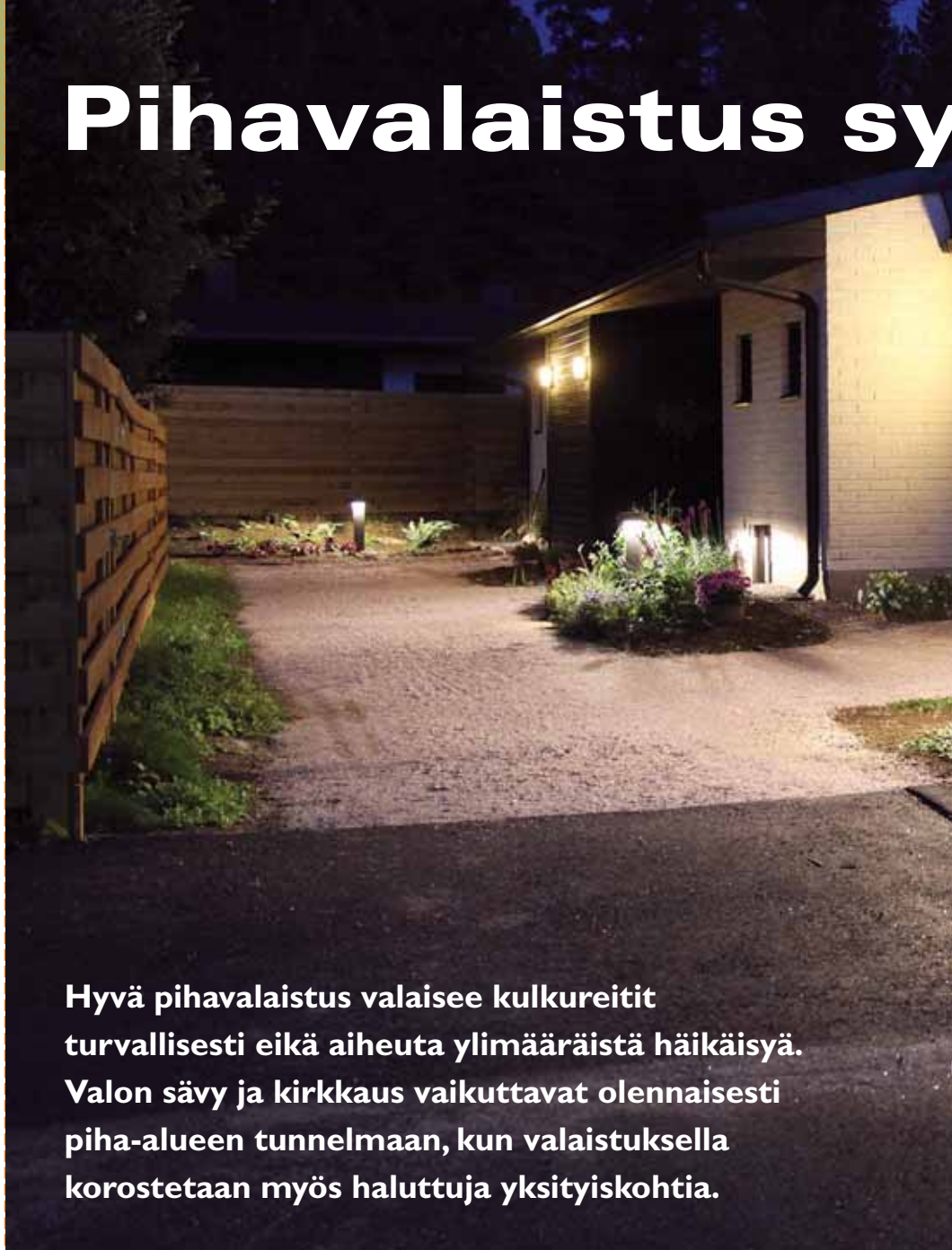
■ Sähköalan järjestöjen yhteinen Sähkötreffit-kampanja auttaa kuluttajia ja sähköalan ammattilaisia kohtaamaan toisensa.

Sähkötreffit.fi-sivuilla on koottu käytännöllisiä vinkkejä esimerkiksi kodin sähköistykseen tason arviointiin ja energiatehokkuuden parantamiseen.

www.sahkotreffit.fi

Pihavalaistus sy

Hyvä pihavalaistus valaisee kulkureitit turvallisesti eikä aiheuta ylimääräistä häikäisyä. Valon sävy ja kirkkaus vaikuttavat olennaisesti piha-alueen tunnelmaan, kun valaistuksella korostetaan myös haluttuja yksityiskohtia.

● Espoolaisen rivitaloyhtiön pihan sadevesiviemärointi, asfaltointi, ja piha-aidat piti uusua kesällä. Samalla päätettiin, että myös taloyhtiön lähes 30 vuoden ikäinen ulkovalaistus kannattaa uusua kaapelointineen. Kohteeseen valittiin tarkoituksella mahdollisimman pelkistetyt valaisimet.

– Talojen arkkitehtuuri on varsin selkeää ja funktionaalista, joten täällä oli turha kikkailla millään koristeellisilla lyhdyillä, valaistussuunnitelmat tehnyt **Tapani Lehikoinen** kertoo.

Tukevarakenteiset Bega-valaisimet olivat ostohinnaltaan hieman keskivertoa arvokkaampia, mutta laadukkaat valaisimet näyttävät hyvältä vielä vuosia sen jälkeen, kun ostohinta on jo unohtunut. Ulkotiloissa käytettävien valaisinten pitää kestää myös Suomen ankaria talviolosuhteita ja säänvaihteluita.

– Vanhat kupuvalaisimet valaisivat enemmän seiniä ja taivasta, kuin kulkuväyliä. Monien makuuhuoneiden ikkunoiden alla olleet kirkkaat valot häiritsivät nukkumistakin. Nyt valo kohdistuu juuri sinne, missä sitä tarvitaan, Lehikoinen sanoo.

Muistathan, että kiinteiden ulkovalojen asennus tulee jättää aina sähköalan ammattilaisten tehtäväksi. Suomessa myytäviin pihavalaisinmallistoihin voi tutustua esimerkiksi Sähkötekniikan Kaupan Liiton tarvikegalleriassa:

www.stkliitto.fi/galleria.

ksyksi kuntoon

Kulkuväylien ja istutusten valaistus luo tasaisen ja laajan valokeilan katselinjan alapuolelle. Ulkoseinien lämminsävyinen valaistus hoidetaan huoneistojen numerovalaisimilla.

Tapani Lehikoinen teki valaistus-suunnitelman visualisoinnin Dialux-ohjelmalla. ”Yhtiön pihatoimikunta hyväksyi ehdotuksen ja lopputulos vastaa täysin tavoitetta.”

Eläkepäivillään valaistussuunnittelua freelancerina harrastava Tapani Lehikoinen teki pitkän uran valaisimia ja sähkötarvikkeita maahantuovan Hedtecin palveluksessa.

Tarpeeksi virtaa lämmitystolpille

Lämmityspistorasioiden toimivuus kannattaa tarkastaa ennen pakkasia.

Espoolaistalo-yhtiön parkkipaikan lämmitystolpat uusittiin muun piharemontin yhteydessä. Myös kaapelointi uusittiin ja vanha TN-C-järjestelmä, jossa nolla- ja suojajohdin olivat yhdistetty, korvattiin erillisillä nolla- ja suojajohdimilla.

Samalla ryhmäkokoja ja kaapeleiden kuormitusta pienennettiin, joten nyt virran pitäisi riittää, vaikka sisätilanlämmittimet hurisisivat kaikilla parkkipaikoilla samanaikaisesti. Uusittu, minimisuosituksia paksumpi kaapelointi mahdollistaisi vaikka sähköautojen latauksen.

Uusissa lämmityspistorasioissa jokaisella on omat kellot, sulakkeet ja vikavirtasuojakytkimet, joten naapuriauton ongelmat eivät katkaise oman auton lämmitystä kylmänä pakkasaamuna.

KUVA TUOMAS SAULIALA

Lämmitetyllä sääsuojakotelolla varustettu kupukamera toimii yleensä kohtalaisesti myös sateisemmalla kelillä.

Valvontakamera vaatii valoa

Erilaisten murtojen ja varkauksien määrä lisääntyy yleensä pimeiden syysiltojen myötä.

Valvontakamerat ovat tehokas tapa ehkäistä rikollisuutta ja ilkivaltaa.

Sateisina syysiltoina kuvattujen tallenteiden kuvanlaatu on usein kuitenkin niin heikko, ettei niistä ole paljoakaan apua tekijöiden tunnistamisessa. Toimiakseen kamerat vaativat aina riittävästi valoa. Pimeässä voidaan käyttää myös infrapuna-valaisimella varustettuja yö-/päiväkameroita, mutta sateessa tai sumussa näidenkään tuottama kuva ei aina riitä.

Valvontakameroiden toimivuus ja tallenteiden laatu kannattaa tarkistaa kirjaimellisesti huonon sään aikana. Mikäli edes tuttuja henkilöitä ei pysty tunnistamaan kuvista, kannattaa harkita kuvattavan ympäristön valaistuksen parantamista, kameran sijoittamista parempaan paikkaan, tai kokonaan uuden laitteiston hankkimista.

Kameravalvonnan teknisestä toteutuksesta ja valvontaa koskevista laeista ja määräyksistä on koottu lisätietoja Turvallisuusalan neuvottelukunnan julkaisemaan Kameravalvontaoppaaseen. Opas verkossa: www.turva-alanyrittajat.fi/kameravalvontaopas

Kiinteistöliiton päälakimies Anu Kärkkäisen mukaan harmaata työvoimaa käytettäessä ei aina mielletä sitä, että takuiden ja vakuutusten perään on turha kysellä. ”Mahdolliset vahingot saattavat mennä asukkaan omasta pussista.”

HUONEISTON SÄHKÖLAITTEET OVAT MYÖS OSAKKAAN VASTUULLA

Sähkötöistä tulee ilmoittaa aikaisempaa tarkemmin taloyhtiöille.

♦♦ Viime vuonna voimaan tulleen uuden asunto-osakeyhtiölain mukaan kiinteistön sähköjärjestelmä on edelleen pääsääntöisesti taloyhtiön vastuulla. Jos osakas itse teettää omaan huoneistoon muita huoneistoja laajemman sähköremontin esimerkiksi taloyhtiön muun remontin yhteydessä, vastaa hän kuitenkin itse kiinteistön sähköistyksen muuta tasoa laajemmista lisäyksistä. Asukas vastaa myös esimerkiksi huoneiston pistorasioiden kansista.

Huoneistoissa tehtävistä sähkötöistä ja muista remonteista tulee ilmoittaa aikaisempaa tarkemmin taloyhtiöille. Kiinteistöliiton päälakimies **Anu Kärkkäisen** mukaan lakiuudistuksen yhteydessä keskusteltiin esimerkiksi siitä, tarvitseeko sähköhellan vaihtamisesta ilmoittaa yhtiölle vai ei? Kiinteistöliiton linjauksen mukaan tarvitsee.

– Näin halutaan varmistua siitä, että asennukset tulevat turvallisesti ja asianmukaisesti tehdyiksi, Kärkkäinen sanoo.

Suomessa sähkötöitä saavat tehdä vain Tukesin rekisteröimät urakointiliikkeet. Jos pimeän ”sähkämiehen” muut luvat eivät ole kunnossa, ei häneltä todennäköisesti löydy myöskään mitään vastuuvakuutuksia, eikä kotivakuutuskaan automaattisesti korvaa luvattomista asennuksista aiheutuvia vahinkoja.

Tilajavastuulaki koskee myös taloyhtiötä, jos urakan arvo ylittää 7 500 euroa. Lain vaatimat urakoitsijoiden vero-, työeläkemaksu- ym. tiedot on helppo tarkastaa Tilajavastuu.fi-palvelusta. Sivulta voi tarkastaa myös, löytyykö yritys kotitalousvähennyksen saamiseen vaadittavasta ennakkoperintärekisteristä.

Lisätietoja: www.taloyhtio.net/talotekniikka/sahcoverkot/

Sähkö- ja teleurakoitsija-liiton lakimies Inka-Liisa Abokas muistuttaa, että sähkötöistä kannattaa aina sopia kirjallisesti. Kaikista isommista töistä kannattaa vaatia tarkastusdokumentit.

